

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn (sprawozdawca)

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa B. M.

przeciwko W. Przedsiębiorstwu Budowlanemu Spółce z o.o.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 października 2013 r.,

zażalenia strony pozwanej od wyrok Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w W.

z dnia 18 kwietnia 2013 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu - Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W.
do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy w sprawie z powództwa B. M. przeciwko stronie pozwanej W. Przedsiębiorstwo Budowlane Spółka z o.o. o ustalenie zdarzenia za wypadek przy pracy oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy na podstawie stanu faktycznego ustalonego w toku przewodu sądowego oceniając, czy w powyższej sprawie zdarzenie, w następstwie którego poniósł śmierć J. M. zostało wywołane przyczyną zewnętrzną, oparł się na

materiale dowodowym zawartym w aktach sprawy Sądu Rejonowego o sygn. akt XU .../11, a zwłaszcza opinii biegłego kardiologa i opinii D./.../ Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w W. dopuszczonych jako dowód do sprawy.

Ustalając w sprawie stan faktyczny Sąd Rejonowy oparł się na opinii biegłych sądowych, a także na zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków, i dał wiarę przedstawionym w sprawie dokumentom uznając, że żadna ze stron w toku postępowania nie podważyła skutecznie ich autentyczności i wiarygodności. Mając to na uwadze Sąd Rejonowy uznał, że zaistniałe 4 lutego 2010 r. zdarzenie nie wyczerpuje ustawowych znamion wypadku przy pracy określonych w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673 ze zm.), brak było bowiem przyczyny zewnętrznej. Dlatego wniesione przez powódkę B. M. powództwo o ustalenie oddalił.

Wyrokiem zaskarżonym rozpoznawanym zażaleniem Sąd Okręgowy, wskutek apelacji powódki, uchylił wyrok Sądu pierwszej instancji i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania odwoławczego. Sąd Okręgowy stwierdził, że do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy konieczne było posiadanie wiadomości specjalnych w zakresie przyczyn i okoliczności śmierci męża powódki J. M. Jeżeli rozstrzygnięcie sprawy wymaga wiadomości specjalnych to dowód z opinii biegłego jest konieczny. Tymczasem Sąd Rejonowy w rozpoznawanej sprawie posłużył się dowodem z opinii biegłego złożonym w innej sprawie, którego w istocie nie przeprowadził. Dowód z opinii biegłego musi być bowiem przeprowadzony z zachowaniem wszystkich przepisów obowiązujących w tej dziedzinie. Tymczasem Sąd Rejonowy postępowanie dowodowe ograniczył jedynie do wydania postanowienia o dopuszczeniu dowodu z akt o sygnaturze XU .../11 i zawartych w nich opiniach biegłego kardiologa i biegłych Medycyny Pracy. Dowodów tych - co wynika z protokołu rozprawy z 22 listopada 2012 r. – nawet nie ujawnił na rozprawie. Zdaniem Sądu Okręgowego, pozbawiło to strony prawa zadawania biegłemu pytań i roztrząsania wyników postępowania dowodowego z opinii biegłego zgodnie z art. 210 § 3 k.p.c., a więc także krytyki opinii biegłego. Dlatego dowód z opinii biegłego ze sprawy XU .../11 nie mógł być traktowany jako dowód w procesie w sprawie z powództwa powódki B.

M. Oparcie więc orzeczenia Sądu Rejonowego na opinii biegłego w sprawie XU .../11 jako źródła materiału faktycznego w sprawie, która stanowiła podstawę ustalenia okoliczności będących przedmiotem oceny i wyroku Sądu Rejonowego było wadliwe i stanowiło podstawę uchylenia tego wyroku

W zażaleniu strona pozwana zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od powódki kosztów dotychczasowego postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego przed Sądami pierwszej i drugiej instancji oraz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych. W zażaleniu zarzucono naruszenie: (1) przepisów postępowania w sposób, który miał istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 386 § 4 k.p.c., polegający na błędnym uznaniu przez Sąd drugiej instancji, że wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia w całości postępowania dowodowego; (2) art. 382 k.p.c., przez jego niezastosowanie; (3) art. 385 k.p.c., ewentualnie art. 386 § 1, przez ich niezastosowanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W postępowaniu apelacyjnym Sąd drugiej instancji, kontynuując postępowanie przed sądem pierwszej instancji, rozpoznaje sprawę na nowo w sposób - w zasadzie - nieograniczony (art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c.). W konsekwencji, w razie uwzględnienia apelacji - z reguły - zmienia zaskarżony wyrok i orzeka co do istoty sprawy (art. 386 § 1 k.p.c.). Uchylenie zaskarżonego wyroku połączone z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji dopuszczone zostało jedynie w przypadkach określonych w art. 386 § 2 i 4 k.p.c. Kontroli prawidłowości takiego orzeczenia służy zażalenie przewidziane w art. 394¹ § 1¹ k.p.c.

Z brzmienia art. 386 § 4 k.p.c. jednoznacznie wynika, że podstawę taką stanowi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Po zmianie tego przepisu, dokonanej ustawą z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy o

komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 48, poz. 554 z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2000 r., potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego w znacznej części nie jest już podstawą do wydania przez sąd drugiej instancji orzeczenia kasatoryjnego.

W sprawie rozpoznawanej przez Sąd Okręgowy nie zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Sąd Okręgowy wprawdzie stwierdził, że Sąd Rejonowy postępowanie dowodowe ograniczył jedynie do wydania postanowienia o dopuszczeniu dowodu z akt o sygnaturze XU .../11 i zawartych w nich opiniach biegłego kardiologa i biegłych Medycyny Pracy, jednakże stwierdzenie to nie oddaje rzeczywistego stanu rzeczy. Sąd Okręgowy w tym samym uzasadnieniu stwierdził, że Sąd Rejonowy, „ustalając w sprawie stan faktyczny oparł się na opiniach biegłych sądowych a także na zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków”. Trafnie też skarżąca podkreśliła, że dowód z opinii biegłego był tylko jednym z wielu dowodów, jakie Sąd pierwszej instancji przeprowadził. Istotnie, jak wynika z protokołów rozpraw w postępowaniu w pierwszej instancji, Sąd Rejonowy dopuścił i przeprowadził wiele dowodów (vide karty: 93, 134, 139-141 odwrót, 174, 202-203), co znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu jego wyroku.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi Apelacyjnemu stosownie do art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.